

מסורת הש"ס

(א) וְעַתָּה תוֹסֵפוּת מִתְּנִינָהּ
 (ב) כֹּפֶר: הַמְחִילָה לָכֶם
 וְתוֹסֵפוּת מִדֹּמָיִם כִּדְבַר הוֹרָא
 וְכִי מוֹכֵחַ לְגִרְתָּם הֵיכָא קָמָן
 וְחֵלְלָה וְקִיטְרָא, (ג) וְנִשְׁלֵי
 (ד: ד') אֶל קָמָן כִּי, (ה)
 (ו) קְדוּשָׁה לְךָ וְשִׁינָא
 (ז) עֲשִׂיתָ מִשְׁפָּט וְיָדְךָ
 חַסֵּד: כִּדְבַר הוֹרָא אֲמַר
 שְׂמֹאל וְיָד, (ח) קְדוּשָׁה לְךָ:
 מִזְבֵּחַ: כִּי מִנְחָה אֵל
 הוֹרָא, (ט) וְנִשְׁלֵי לְךָ אֶת
 כֹּזֶר, (י) וְחֵמָה: יִירָתָה
 שְׂרָא, (יא) הֵא אֲמַרְתָּ
 הַמְחִילוֹת שְׁעֻמוֹת מִתְּנִינָה
 שְׁמֹנֶס קוֹדֶמָה לְהַשְׁכָּה
 וְהַכָּתָב שִׁינָא כִּי, שְׂרָא
 (כ) עֲשִׂיתָ לָכֶם

הגהות הב"ח

(א) במשנה מניח את ידו
ממחמה ומניף היף:
(ב) רש"י ד"ה והגיש וכו'
בדתני: (א) ד"ה (ב) לר'
יחסי וכו' בן פדמ הוה
ועוד: (ד) ד"ה הכי קאמר
וכו' מי קודם זה או זה
או השמחה:

מוסף רש"י

לר' יאשיה דרדרה.
 שהיה גדול, אמר
 ממוח, יש לבין מכן
 וצאנו עמי ר'א אל
 ואין שר פלוגמה דר
 יתנו קים, לר' אלעזר
 וצאנו רבי יאשיה דר
 לאפוקי ר' יאשיה קשה
 (דפוסין 37).
 בבליים
 מנצל. שמה הסוטה
 וצאנו משיטה, למה לבין
 קצת רחמנה דכשה
 ולקח הכהן מר דכשה
 (שם).
 דרור וברבנה.
 צאנו כחצו חבשה
 משתע (שם) צנעלים
 וצאנו חצי נר טפה
 וצאנו צמרים להקח ור
 מטה וגו' (סוכה 10).
 בבליים.
 הדואר צנעלים משתע
 דכתיב עין את קרבו לה'
 מונח שמו ופתי לו ר' דר
 צמלים (סוכה 10).

תוספות שאנץ

ור' יהודה סבר תורת
 לרבינו רחמי"ה דאחר
 שריה הכחוב ומיעט
 ולא פירש מה ריבה
 מיהא מעט ומסתברא נפיי
 דרביה ואנש' אגש' אג' ו
 ואפי' בכולל אחד ולא
 בשני בכולל' ובעל אחד
 דיקנא לה חכר
 ומצאנא קנין נראה דאחר
 שארם קנטיין הוא ומתכין
 להקניטא היכלך לא שנא
 מחשד שריה לא שנא
 מאהא. ד' העבל דהא
 אמרין דאין מצות כהונה
 במנותן ואלו קמצינה
 ואילו ותגשה נמי תחלת
 קמצינה ואין ור' זורב
 לגבי מובהא אבל קידוש
 כלי עושהה עדיה דמפני
 וכן עושהה ור' זורב
 ובין מניין דר' תתחיה
 ובגמ' יליף דתנופה צריכה
 ר' זורב ור' חיה ור' זורב
 ומנותן טעם הוא האשה

דדריש יהודה דריש זאת למעוטי שאינה שומה ושונה על ידי צעל א' אס חזר וקינא לה ודריש תורת לרבות ששומה פעם שניה על ידי צעל שני. ומדקאמר ר' יהודה דע"י צעל שני חזרת ושומה מכלל לדתנא קמא אפילו צעל א' משקה שני פעמים והיינו דפרכרין ומנא

קמחא הא כתיב וזאת ומאי קא ממעט
ממיה: **דכתיב וזאת**. ומסתברא
דהא מיהת קממעט שלא יקנה לה
זבעל זה פעם אחרת: **שני אנשים**
ושוני זועלים. לאחר שהשקה זה מת
ונושאת לאחר וקינא לה מזבעל אחר:
לדכתיב וזאת. והא מיהת אמת
לדכתיב: **ור' יהודה**. צבירה ליה
וכו' לאחר שריבה הכתוב ומיעט
ולא פירש מה ריבה ומה מיעט על
כרחק לא מסרין הכתוב אלף לחכמים
לפרש כך לפי חכמתם מה ריבה
ומה מיעט ומסתברא דריבוא אשני
אנשים קאי ואפילו זבועל אחד ולא
אשני זועלים וזבעל אחד כיון דקינא
לה כזר ומנאמת נקיה נראה הדבר
שארם קנטרין הוא ומסתיון להקניטה
הילכך לא שגא מחשד ראשון ולא
שגא מאחר:

הדרך עלך היה מביא

היה נוטל את מנחתה. הבצל
 דהא אמרינן^א דאין מנחת כהונה
 בזמנחות אלא מקמי'ה ואילך והגשה
 נמי תחילת קמי'ה היא שאין זר קרב
 לזמנח אבל קידוש כלי וזיקה וצלי'ה
 שטעונות שמן כשר צור: **ונוטלה על**
ידה. להניף: **ובסן מניה ידו מחסיה.**
 בגמרא יליף דתופה לרייז יד צעלי'ס
 ויד כהן וצעלי'ס דמנחת סוטה היא
 האשה: **והגיש לקרן מערבית**
דרומית ^ב **דכתניא צפרק ג' צסדר**
מנחות (דף יט:). וכולהו הנך כתיבי
 בזמנחת סוטה תופה והקרבנה קמי'ה
 והקטרה: **והשאר נאכל.** שכל
 הנקמחות שירי'ס נאכלין דכתיב תורת
 צסמס מנח (ויקרא ו') וזאת תורת
 המנח כ' עד והגמרת מנח
 וגו': **ואח"כ מקריב.** בגמרא פריך
 הא תנא ליה והקטיר ומה יקריב
 עוד לאחר הקטרה: **פלוגתא**
דרבנן ור' שמעון בגמרא [צ"ב] **ליפינן**
לה מקראי: **גב' לר' יאשיה**
דרדיה. אמורא הוא וצדורו של
 ר'א צן פדת ^א **ועוד היה ר'**
יאשיה שהיה תנא בר פלוגתא דר'
יונתן צבוליה גמרא והיינו דהאמר

לר' יאשיה דדריה דלח תימא לרבי יאשיה הוקן דלחא אורח
ארעא למימרא ליה הכי שגדול חוקן ממנו היה: **צבעלים**
מנא לו. שהיה האשה מניפה עם הכהן דלא קרא
צבהן לחודיה כתיב ולקח מיד האשה וגו' [במדבר ה:]. **משלמים**.
ממנופם חוה ושוק ואימורין שלמים: **ידיו צביגנה**. צבעלים
כתיב וגבי תנופה כתיב: **מה לאן כהן**. צבטוה כתיב צבן
צבתופה מנחתה: **הא אקרצה**. קודם השקאה דקמי קמץ והקטיר
והדר תניא היה משקה: **הכי קאמר בו'**. הא דתנא רישא הניף
והיגיש קמץ והקטיר לאו דוקא קודם השקאה נקט ולא איידי בהשקאה
כלל אלא איידי בסדר הקרבת מנחת סוטה שכן הוא תנופה והגשה
קמייה והקטרה ואיך קאמר כשצא להקריבה היה נוטלה ממון
דמפיה בו' והדר איידי מי קודם (ו' או) שהקאה קודם כל אלא

י לא חיישי' לה להרהורא ומוקי' לה בכהן זקן. אבל ק' דהיכי אמרי' דכהן מניח ידיו והא כי האי גונא הויא חציצה דהכי נמי אמרי' במנחות דאין תנופה בחוברין

היה מביא פרק שני סוטה

יפ.

גב א מ״י פ״א מהל' סוטה הל״ב [יג]:
א ב מ״י פ״ג מהל' סוטה הלכה יג סמג עשין מז:
ב ג ד מ״י שס הלט״ו:
ג ה (מ״י) פ״ד מהל' סוטה הלכה יז):

תורה אור השלם

1. וְקָמַץ הַכֹּהֵן מִן
הַמִּנְחָה אֶת אוֹזֶרְתָּהּ
וְהִסְתִּיר הַמִּזְבֵּחַהּ וְאִחִיר
שָׁקָה אֶת הָאֵשׁ אֶת
הַקִּיָּם: כְּמִדּוּר הֵכֵל
2. וְלָקַח הַכֹּהֵן מִיֵּד
הָאֵשׁ אֶת מִנְחַת
הַמִּקְנָת וְתִרְבָּא וְהִקְרִיב
הַמִּנְחָה לִפְנֵי יי וְהִקְרִיב
אֹתָהּ אֶל הַמִּזְבֵּחַ:
כְּמִדּוּר הֵכֵל
3. יִדְּיוּ תְּבִיאֵיקָה אֶת
אֲשֵׁי יי אֶת הַחֶלֶב עַל
הַקֹּחַ יִבְאֵנָה אֶת הַקֹּחַ
וְהִנֵּחַ אֹתוֹ תַּנּוּפָה לִפְנֵי
יִי: וְיִרְאֶה ז' ז'

תום' שאניץ (המשך)

[illegible]

הקטרה ויהי משקן אחתה
 ודהא מאחרין המחיקה
 כשביל שמא תודה ולא
 ממחקי לה עד לצורך. וי"ל
 חזר הקטרה: **נמ'** אמר
 ר' אלעזר בן פדת ר'
 דלא תימא לר' יאשיה
 אכרעין. פ"י אל תשב

היה נוסף. צירושלמי כמיצ ולקח הכהן מיד האשה את מנחת הקנאות וכי על ידו הוא מניף ולא על ידה הוא מניף אלא מכאן שהוא נוטל ממוך כלי חול ונותנה בכלי שרת היינו משמע דלא כפירוש רש"י דפירש דבעל היה נוטל ומצינו למימר דקידוש המנחה כשירה ^א צהן מיהו מזהו צהן ליטול המנחה מידה ומאחר שהיה נוטלה היה נותנה כמו כן למוך כלי שרת:

דכתיב זאת בשני אנשים ושני בועלין דכולי
עלמא לא פליגי דהאשה שותה ושונה דכתיב
תורת כי פליגי באיש אחד ושני בועלין בשני
אנשים ובוועל אחד ת"ק סבר תורת לרבויי
כולהי זאת למעוטי איש אחד ובוועל אחד
ורבנן כתרתי סברי זאת למעוטי כולהי תורת
לרבויי שני אנשים ושני בועלין ור' יהודה
זאת למעוטי תרתי תורת לרבנות תרתי זאת
למעוטי תרתי איש אחד ובוועל אחד איש
אחד ושני בועלין תורת לרבויי תרתי שני
אנשים ובוועל אחד שני אנשים ושני בועלין;

הדרך עלך היה מביא

היה ג' נוטל את מנחתה מתוך כפיפה מצוית ונותנה לתוך כלי שרת ונותנה על ידה וכהן מניח ^(ב) ידו מתחתיה ומניפה הניף והגיש קמץ ^(ג) והקטיר והשאר נאכל לכהנים ^(ד) היה ^(ה) משקה ואחר כך מקריב את מנחתה רבי שמעון אומר ^(ו) מקריב את מנחתה ואח"כ היה משקה שנאמר ^(ז) ואחר ישקה את האשה את המים אם השקה ואחר כך הקריב את מנחתה ^(ח) כשרה: ^(ט) גמ' אמר ליה רבי אלעזר לרבי יאשיה דדרה לא ^(י) תיתב אכרעך עד דמפרשת לה להא מילתא מנין למנחת סוטה שמעונה תנופה מנא לן והניף כתיב בה בבעלים מגל ^(יא) אחיא די די משלמים כתיב הכא ^(יב) ולקח הכהן מיד האשה ובתיב התם ^(יג) ודיו תביאנה מה כאן כהן אף להלן כהן ומה להלן בעלים אף כאן בעלים הא כיצד מניח ידו תחת ידי הבעלים ומניף: הניף והגיש קמץ וכו' היה משקה ואחר כך מקריב את מנחתה: הא אקריבה הכי קאמר סדר מנחות כיצד הניף והגיש קמץ והקטיר והשאר נאכל לכהנים ובהשקאה גופה פליגי רבי שמעון ורבנן דרבנן סברי משקה ואח"כ מקריב את מנחתה ורבי שמעון סבר מקריב את מנחתה ואחר כך משקה שנאמר ^(יד) ואחר ישקה: ואם השקה ואחר כך הקריב את מנחתה כשרה: ת"ר

שמעון שאם הקריב את מנחתה ואח"כ השקה שהיא כשירה מה
דיניהון מזה רבנן אמרי מנחת קנאות היא שהיא בודקתה ור"ש אומר
המים הן בודקין אותה מאי טעמא דרבנן מנחת זכרון מוכרת עון
מאי טעמא דרבי שמעון וזבא זה רבנן אמרי כותב ומוחק ומשקה
ומתקריב ר"ש אומר כותב ומקריב ומוחק ומשקה כולי עלמא מדו
שמחיקה סמוך להשקאה וכו' גרסינן התם קרבה מנחתה ואמרה
איני שותה מערערין אותה ומשקה אותה בעל כרחא כרבי שמעון
זכר כרבנן כבר שחת השתא אית לך למימרא אף על גב
דלרבנן דרשין והשקה צמרא לאוונס קא סברי דלאונס
בנחיתת מגילה תליא מילתא וקרא יתירא קא דרשי לאונס:
ורבי

אז אם כל אלה קודמין להשקאה ופליגי בה רבי שמעון ורבנן:
ה"ג

דמיירי דנמחקה שלא כדין דסבור דמחקה קודם הקטרה ולעולם ההשקאה הי' ר' אלעזר לר' יאשיה דדריה אמורא היה ובדורו של ר' אלעזר ועוד היה בימי יאשיה תנא בר פלוגתא דר' יונתן בכולי תלמודא והיינו דקאמר לר' יאשיה דדריה הוקן דלאו אורח ארעא למימרא ליה הכי שגדול וזקן ממנו היה. ל"ה: לא תיתי

(א) ז"ל הדרן עלך היה מציא: פרק היה נוטל פי' הצעל. (ב) שייך למשנה דלקמן דף כ' ע"א. (ג) נראה דל"ל וא"כ היכי קאמר נמחקת המגילה ואח"כ אמרה טמאה אני דהמים נשפכין ומונחתה וכו' דמשמע דקודם הקטרה היו משקין אותה ועוד דלא מאחרין וכו'.